

SCIENCE
PROBLEMS.UZ

ISSN 2181-1342

Actual problems of social and humanitarian sciences
Актуальные проблемы социальных и гуманитарных наук

**Ijtimoiy-gumanitar
fanlarning dolzarb
muammolari**

Son 4. Jild 4.

2024

SCIENCEPROBLEMS.UZ

ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

№ 4 (4) - 2024

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

ТОШКЕНТ-2024

БОШ МУҲАРРИР:

Исанова Феруза Тулқиновна

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

07.00.00-ТАРИХ ФАНЛАРИ:

Юлдашев Анвар Эргашевич – тарих фанлари доктори, сиёсий фанлар номзоди, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Мавланов Уктам Махмасабирович – тарих фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Хазраткулов Абдор – тарих фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети.

Турсунов Равшан Нормуратович – тарих фанлари доктори, Ўзбекистон Миллий Университети;

Холикулов Ахмаджон Боймаҳамматович – тарих фанлари доктори, Ўзбекистон Миллий Университети;

Габриэльян Софья Ивановна – тарих фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон Миллий Университети.

08.00.00-ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ:

Карлибаева Рая Хожабаевна – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Насирходжаева Дилафруз Сабитхановна – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Остонокулов Азамат Абдукаримович – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент молия институти;

Арабов Нурали Уралович – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Худойқулов Садирдин Каримович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Азизов Шерзод Ўктамович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Божхона институти;

Ҳожаев Азизхон Саидалоҳонович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Фарғона политехника институти

Холов Актам Хатамович – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Шадиева Дилдора Хамидовна – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент в.б, Тошкент молия институти;

Шакарров Қулмат Аширович – иқтисодиёт фанлари номзоди, доцент, Тошкент ахборот технологиялари университети

09.00.00-ФАЛСАФА ФАНЛАРИ:

Ҳакимов Назар Ҳакимович – фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Яхшиликков Жўрабой – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Ғайбуллаев Отабек Мухаммадиевич – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат чет тиллар институти;

Саидова Камола Усканбаевна – фалсафа фанлари доктори, “Tashkent International University of Education” халқаро университети;

Ҳошимхонов Мўмин – фалсафа фанлари доктори, доцент, Жиззах педагогика институти;

Ўроқова Ойсулув Жамолиддиновна – фалсафа фанлари доктори, доцент, Андижон давлат тиббиёт институти, Ижтимоий-гуманитар фанлар кафедраси мудир;

Носирходжаева Гулнора Абдукаҳхаровна – фалсафа фанлари номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Турдиев Бехруз Собирович – фалсафа фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Бухоро давлат университети.

10.00.00-ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Ахмедов Ойбек Сапорбаевич – филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Кўчимов Шухрат Норқизилович – филология фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳасанов Шавкат Аҳадович – филология фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Бахронова Дилрабо Келдиёровна – филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Мирсанов Ғайбулло Қулмуродович – филология фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат чет тиллар институти;

Салахутдинова Мушарраф Исамутдиновна – филология фанлари номзоди, доцент, Самарқанд давлат университети;

Кучкаров Раҳман Урманович – филология фанлари номзоди, доцент в/б, Тошкент давлат юридик университети;

Юнусов Мансур Абдуллаевич – филология фанлари номзоди, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Саидов Улугбек Арипович – филология фанлари номзоди, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси.

12.00.00-ЮРИДИК ФАНЛАР:

Ахмедшаева Мавлюда Ахатовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Мухитдинова Фирюза Абдурашидовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Эсанова Замира Нормуратовна – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган юрист, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳамроқулов Баҳодир Мамашарифович – юридик фанлар доктори, профессор в.б., Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети;

Зулфиқоров Шерзод Хуррамович – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Жамоат хавфсизлиги университети;

Хайитов Хушвақт Сапарбаевич – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Асадов Шавкат Ғайбуллаевич – юридик фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Утемуратов Махмут Ажимуратович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Сайдуллаев Шахзод Алиханович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳакимов Комил Бахтиярович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Юсупов Сардорбек Баходирович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Амиров Зафар Актамович – юридик фанлар бўйича фалсафа доктори (PhD), Ўзбекистон Республикаси Судьялар олий кенгаши ҳузуридаги Судьялар олий мактаби;

Жўраев Шерзод Юлдашевич – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Бабаджанов Атабек Давронбекович – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Раҳматов Элёр Жумабоевич – юридик фанлар номзоди, Тошкент давлат юридик университети;

13.00.00-ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ:

Хашимова Дильдархон Уринбоевна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Ибрагимова Гулнора Хавазматовна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Закирова Феруза Махмудовна – педагогика фанлари доктори, Тошкент ахборот технологиялари университети ҳузуридаги педагогик кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тармоқ маркази;

Қаюмова Насиба Ашуровна – педагогика фанлари доктори, профессор, Қарши давлат университети;

Тайланова Шохидат Зайниевна – педагогика фанлари доктори, доцент;

Жуманиёзова Муҳайё Тожиевна – педагогика фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Ибрахимов Санжар Урунбаевич – педагогика фанлари доктори, Иқтисодиёт ва педагогика университети;

Жавлиева Шахноза Баходировна – педагогика фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), Самарқанд давлат университети;

Бобомуротова Латофат Элмуродовна – педагогика фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), Самарқанд давлат университети.

19.00.00-ПСИХОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Каримова Василя Маманосировна – психология фанлари доктори, профессор, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Ҳайитов Ойбек Эшбоевич – Жисмоний тарбия ва спорт бўйича мутахассисларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш институти, психология фанлари доктори, профессор

Умарова Навбахор Шокировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети, Амалий психология кафедраси мудири;

Атабаева Наргис Батировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Шамшетова Анжим Караматдиновна – психология фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Қодиров Обид Сафарович – психология фанлари доктори (PhD), Самарканд вилоят ИИБ Тиббиёт бўлими психологик хизмат бошлиғи.

Содиқова Шоҳида Мархабобевна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон халқаро ислом академияси.

22.00.00-СОЦИОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Латипова Нодира Мухтаржановна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири;

Сеитов Азамат Пўлатович – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети;

23.00.00-СИЁСИЙ ФАНЛАР

Назаров Насриддин Атақулович – сиёсий фанлар доктори, фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент архитектура қурилиш институти;

Бўтаев Усмонжон Хайруллаевич – сиёсий фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири.

ОАК Рўйхати

Мазкур журнал Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Олий аттестация комиссияси Раёсатининг 2022 йил 30 ноябрдаги 327/5-сон қарори билан тарих, иқтисодиёт, фалсафа, филология, юридик ва педагогика фанлари бўйича илмий даражалар бўйича диссертациялар асосий натижаларини чоп этиш тавсия этилган илмий нашрлар рўйхатига киритилган.

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари” электрон журнали 2020 йил 6 август куни 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатига олинган.

Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” масъулияти чекланган жамияти

Таҳририят манзили:

100070. Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-уй. Электрон манзил: scienceproblems.uz@gmail.com

Боғланиш учун телефонлар:

(99) 602-09-84 (telegram).

МУНДАРИЖА

07.00.00 – ТАРИХ ФАНЛАРИ

<i>Qurbonov Murodjon Dehqonboy o'g'li</i> "KASHKULI SALIMIY" ASARIDA USMONIY HUKMDORLAR TARIXINING YORITILISHI.....	12-17
<i>Ismoilova Diyoraoy Xursandjon qizi</i> AMIR NASRULLOH DIPLOMATIYASI	18-23
<i>Tursunov Farrux Fulomovich</i> ЎЗБЕКИСТОН ҲУДУДИДАГИ ТОЖИКЛАРГА ХОС УРФ-ОДАТ ВА МАРОСИМЛАР	24-28
<i>Usmonaliyev Isroiljon Ibrohimjon o'g'li</i> FARG'ONA VODIYSIDA "O'ZBEK" ETNONIMINING TARQALISHI	29-34
<i>Djurayev Ikrom Nematovich</i> YEVRUOSIYO CHORVADOR QABILALARINING FARG'ONA VODIYSIGA KIRIB KELISHI.....	35-40
<i>Esanova Nilufar Pulatovna</i> MUSTAQILLIK YILLARIDA O'ZBEKISTONDA YENGIL SANOAT SOHASIDAGI O'ZGARISHLAR	41-46
<i>Abduraхимова Сабоҳат Эргаш қизи</i> БУХОРО АМРЛИГИ ДАВРИДА ЧИРОҚЧИ ТУМАНИНИНГ ИЖТИМОЙ-СИЁСИЙ ТАРИХИ	47-53
<i>Toshturov Shuxrat</i> MUSTAQILLIKKACHA BO'LGAN DAVRDA NAVOIY VILOYATI SANOAT KORXONALARINING EKOLOGIK MUHITGA TA'SIRI	54-60
<i>Kanimkulov Olimjon Sheraliyevich</i> AKADEMIK YAHYO G'ULOMOV FAOLIYATI HAQIDA QAYDLAR ("XORAZMNING SUG'ORILISH TARIXI" ASARI MISOLIDA).....	61-65
<i>Begniyazova Gozzal Allambergenovna</i> QORAQALPOQ XALQ ERTAKLARINING YIG'ILISHI VA NASHR QILINISHI.....	66-70

08.00.00 – ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ

<i>Султонов Баходир Файзуллаевич, Тураева Гулизахро Каххоровна, Норбўтаев Бахтиёр Абдурахимович</i> СИРДАРЁ ВИЛОЯТИ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИДА ДОНЛИ ЭКИНЛАР ХОСИЛДОРЛИГИНИНГ 2024-2027 ЙИЛГАЧА БЎЛГАН ПРОГНОЗ ПАРАМЕТРЛАРИ.....	71-78
<i>Abdiganieva Zarapshan Salievna</i> YANGI O'ZBEKISTONDA AHOLI TURMUSH DARAJASINI OSHIRISHDA TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI	79-85
<i>Otaxonova Odinaxon Inomovna</i> QORAMOLCHILIK MAHSULOTLARI IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA OZUQA BAZASINI YAXSHILASHNING ILMIY-NAZARIY ASOSLARI	86-94
<i>Рахимов Ойбек Бахтиёрович</i> СУҒУРТА ХИЗМАТЛАРИ БОЗОРИДА МАРКЕТИНГ ФАОЛИЯТИНИ РЕЖАЛАШТИРИШ АСОСЛАРИ	95-99
<i>Хушмурадов Оман Намозович</i> СУВ ХЎЖАЛИГИНИ БОШҚАРИШНИНГ АСОСИЙ ЙЎНАЛИШЛАРИ	100-110

<i>Saitkamolov Muxammadxo'ja Sobirxo'ja o'g'li, Karabayev Rustam Zafarovich</i> BULUTLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA BIZNES JARAYONLARNI TASHKIL ETISH YO'LLARI	111-125
<i>Фаттахова Муниса Абдухамитовна</i> ПОНЯТИЕ И ПУТИ ЭФФЕКТИВНОГО УПРАВЛЕНИЯ КРЕДИТНЫМ ПОРТФЕЛЕМ КОММЕРЧЕСКИХ БАНКОВ	126-133
<i>Isayev Jahongir Muzaffarovich</i> SANOAT KORXONALARINI RIVOJLANTIRISHDA AXBOROT TIZIMINI TA'MINLASH IQTISODIY МЕХАНИЗМНИНГ АСОСИЙ YO'NALISHI SIFATIDA	134-140
09.00.00 – ФАЛСАФА ФАНЛАРИ	
<i>Tilavova Umida Qahramonovna</i> RAQAMLI JAMIYATLAR TIZIMIDA INFORMATSION ETIKA KATEGORIYA VA ТАМОЙИЛЛАРИНИНГ АНАМИЯТИ	141-147
<i>Yulchiyev Avazbek Maxamadjonovich</i> IJTIMOIY TEXNOLOGIYALAR HAQIDAGI G'OYALARNING SHAKLLANISH EVOLYUTSIYASI	148-154
<i>Каримова Гулчеҳра Абдукаримовна</i> ДУНЁ ДИНЛАРИ ВА ТАЪЛИМОТЛАРДА ОТАЛИКНИ ТУШУНИШ ВА УНИНГ ЎЗИГА ХОС ЖИХАТЛАРИ	155-163
<i>Turabova Sevara Kattaqulovna</i> ISLOM FALSAFASIDA DALILLASH VA VAHS YURITISH USULI ZAMONAVIY ARGUMENTLASH NAZARIYASI TALQINIDA	164-168
<i>Muminov Nozim Naimovich</i> THE PHENOMENOLOGICAL APPROACH IS THE KEY TO UNDERSTANDING THE SPREAD AND TRANSFORMATION OF SUFISM IN THE WEST	169-175
<i>Турсунов Мухиддин Болтаевич</i> СОЦИАЛЬНЫЕ АСПЕКТЫ ФОРМИРОВАНИЯ СОВРЕМЕННОЙ МОЛОДЁЖИ	176-180
<i>Mamarasulov Ulug'bek Umirzoqovich</i> SPORT TURLARINING FALSAFIY-ESTETIK TANLILI	181-184
10.00.00 – ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ	
<i>Исанова Феруза Тулқиновна</i> ЎЗБЕК ТИЛИДА ХАЛҚАРО ҲУҚУҚ СОҲАСИГА ОИД ЛЕКСИК БИРЛИКЛАР ВА УЛАРНИНГ ЎЗИГА ХОС ЖИХАТЛАРИ	185-191
<i>Петрухина Наталья Михайловна</i> КОРАНИЧЕСКИЕ МОТИВЫ В ТВОРЧЕСТВЕ А.С.ПУШКИНА И ЕГО СОВРЕМЕННОКОВ	192-197
<i>Исаров Оман Рисалиевич</i> ЎЗБЕК ВА ИНГЛИЗ ТИЛЛАРИДА ТАКСИС КОНВЕРБИАЛ ВЕРБАЛИЗАЦИЯСИ	198-205
<i>Родина Ирина Витальевна</i> АНТИНОМИЧЕСКАЯ ПАРА «МЕСТЬ» И «ПРОЩЕНИЕ» В ПОВЕСТИ-СКАЗКЕ Л. БОРОДИНА «ГОД ЧУДА И ПЕЧАЛИ»	206-211
<i>Ataeva Gulchekhra Bakhtiyorovna</i> THE ROLE OF IDIOMS IN ENHANCING BUSINESS COMMUNICATION: A STUDY ON THE USAGE OF IDIOMS IN BUSINESS LETTERS	212-220

<i>Erkinova Marxobo</i> ASSOTSIIATIV MAYDON HOSIL QILISHDA LINGVISTIK OMILLARNING O'RNI	221-229
<i>Gulyamova Shahzoda Baxtiyor qizi</i> O'ZBEK VA INGLIZ TILLARIDAGI MATNLARNING SINTAKTIK STRUKTURASI VA PRAGMATIK XOSLANISHI	230-234
<i>Batyrkhanova Madina Oybekovna</i> THE SOMATIC CULTURAL CODES IN THE STUDY OF ENGLISH, RUSSIAN AND UZBEK PHRASEOLOGISMS	235-244
<i>Aslonov Shahram Sherzod ugli, Saidova Marjona Abdimutal qizi</i> PECULIARITIES OF TRANSLATION OF POLITICAL TEXTS IN SIMULTANEOUS INTERPRETATION	245-250
<i>Olimova Dilafruzxon Baxtiyorjon qizi</i> INGLIZ VA O'ZBEK TILLARIDA SUBYEKTIV VAHONING IFODALANISHI	251-254
<i>Bobojonov Dilshod Jumaqul o'g'li</i> INGLIZ VA O'ZBEK GAZETA SARLAVHALARIDA PUBLISISTIK USLUB BELGILARINING NAMOYON BO'LISHI	255-260
<i>Abdullaeva Nilufar Ramazonovna, Shaymardanova Muxlisa Usmanovna</i> СЕМАНТИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ КОНЦЕПТА “РАСТЕНИЕ” В СОПОСТАВЛЯЕМЫХ ЯЗЫКАХ	261-266
<i>Xayrulloeva Sitara Lutfulloevna</i> PSYCHOLOGICAL NOVELS OF US AND THE DEVELOPMENT OF PSYCHOLOGISMS	267-272
<i>Qudratova Muxiba Kamolovna</i> “LYUIS KERROLLNING ALISA MO' JIZALAR MAMLAKATIDA ASARIDAGI HAYVON OBRAZLARINING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI”	273-279
<i>Убоженко Анна Станиславовна</i> ОСОБЕННОСТИ ТЮРКСКИХ ЗАИМСТВОВАНИЙ В РУССКОМ ЯЗЫКЕ	280-285
<i>Тухтаева Наргисхон Исамутдиновна</i> ОТРАЖЕНИЕ ДУХОВНОГО УПАДКА ОБЩЕСТВА И ЕГО ПОСЛЕДСТВИЙ В ХУДОЖЕСТВЕННОЙ ЛИТЕРАТУРЕ	286-292
<i>Gulnora Xolmurodova Sattorovna, Bo'ronova Mekkamtoch Xoliqulovna</i> INGLIZ VA O'ZBEK LISONIY MANZARASIDA MAQOLLARNING O'RNI	293-297
<i>Алибаева Лола Намазовна</i> ЖЕНСКИЕ ОБРАЗЫ В РАССКАЗАХ Л. ПЕТРУШЕВСКОЙ	298-303
<i>Eshqurbonova Aziza Bozor qizi</i> DIALOGIK NUTQDA SAVOLLARNING IFODALANISHI	304-308
<i>Norova Rahima Fayzulloevna</i> O'ZBEK VA INGLIZ ADABIY ERTAKCHILIGIDAGI SEHRLI VOSITALARNING QO'LLANISHIDA O'XSHASH JIHATLAR	309-316
<i>Egamberdiyeva Iroda Abdurahimovna</i> TRANSLATIONS OF HISTORICAL WORKS INTO ENGLISH	317-323
<i>Axmedova Adolat Ravshan qizi</i> GASTRANOMIYA TUSHUNCHASI HAMDA GASTRANOMIK REKLAMA MATNLARI	324-330

<i>Asqarova Madina Boymurod qizi</i> KORPUS LINGVISTIKASIDA MATN ANNOTATSIYASINING LINGVISTIK MUAMMOLARI	331-334
--	---------

<i>Калниязов Есемурат Шамшетович</i> ГОСТЕВОЙ ЭТИКЕТ И СИСТЕМА ЦЕННОСТЕЙ	335-342
---	---------

12.00.00 – ЮРИДИК ФАНЛАР

<i>Bahodir To'raev</i> HUQUQIY MADANIYAT VA HUQUQIY TARBIYANING DEMOKRATIK DAVLAT RIVOJLANISHIDAGI ROLI	343-351
---	---------

<i>Турсоатов Содиқ</i> РАҒБАТЛАНТИРУВЧИ ҲУҚУҚИЙ СИЁСАТ ТУШУНЧАСИ ВА УНИНГ МАЗМУН-МОҲИЯТИ	352-357
--	---------

<i>Хидиров Фурқат Шукуруллаевич</i> МАҲАЛЛА ҲУҚУҚ-ТАРТИБОТ МАСКАНИ ФАОЛИЯТИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ТАРТИБИНИНГ АСОСИЙ ВАЗИФАЛАРИ	358-363
---	---------

<i>Рахимбаев Утқир Файзуллаевич</i> ПРАВОВЫЕ АСПЕКТЫ КРИТЕРИЕВ ОЦЕНКИ ИНФРАСТРУКТУРЫ И СЕРВИСА ДЛЯ ТУРИСТОВ	364-372
---	---------

<i>Турсынбаев Азизбек Халмурзаевич</i> МЕЖВЕДОМСТВЕННОЕ ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ КАК СПОСОБ РЕАЛИЗАЦИИ ИСПОЛНИТЕЛЬНОЙ ВЛАСТИ	373-377
--	---------

<i>Yakubov Abduraxmon Turayevich</i> TA'LIM HUQUQINING HUQUQIY SAVODXONLIKNI AMALGA OSHIRISHDAGI O'RNI	378-382
---	---------

<i>Rasulov Salimbek Baxtiyor o'gli</i> YEVROPA KENGASHINING KORRUPSIYA UCHUN JINOIY JAVOBGARLIK BO'YICHA KONVENSIYASI – KORRUPSIYAGA QARSHI KURASHNING ZAMONAVIY XALQARO HUQUQIY ASOSLARIDAN BIRI SIFATIDA	383-387
---	---------

13.00.00 – ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ

<i>Хайров Расим Золимхон угли</i> АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ МЕТОДИЧЕСКОЙ ПОДГОТОВКИ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ ИЗОБРАЗИТЕЛЬНОГО ИСКУССТВА	388-395
--	---------

<i>To'rayev Panji To'xtayevich</i> OLIY TA'LIM MUASSASASIDA KURASHCHILARNI PSIXOLOGIK JIHATDAN TAYYORLASH	396-400
---	---------

<i>Xushnazarova Ma'mura Nodirovna</i> TALABALARNI KASBIY-PEDAGOGIK FAOLIYATGA TAYYORLASHDA IJTIMOIIY FAOLLIKNING AHAMIYATI	401-406
--	---------

<i>Yuldasheva Sayyora Aliaskarovna</i> TA'LIM TIZIMIDA INGLIZ TILINI INTEGRATSION O'QITISH	407-411
---	---------

<i>Turdimurodov Dilmurod Yo'ldoshevich</i> SPORT MASHG'ULOTLARI JARAYONIDA PEDAGOGIK NAZORATNING AHAMIYATI	412-418
---	---------

<i>Абдувахобов Искандер, Гизатулина Ольга Ивановна</i> ОРГАНИЗАЦИЯ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОГО ПРОЦЕССА В СМЕШАННЫХ СРЕДАХ ПЕДАГОГИЧЕСКОГО ВУЗА	419-426
<i>Назарова Озода Шавкатовна</i> СОВРЕМЕННЫЕ ПОДХОДЫ И МЕТОДЫ ПРЕПОДАВАНИЯ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА В ВЫСШЕМ УЧЕБНОМ ЗАВЕДЕНИИ	427-432
<i>Pirnazarova Sevara Doniyor qizi</i> OLIQ O'QUV YURLARIDA XORIJIY TILNI O'QITISHDA O'YIN USULLARINI QO'LLASH	433-438
<i>Ko'ziyeva Gulnoza Maxamadaliyevna</i> BOSHLANG'ICH SINFI O'QITUVCHILARINING PEDAGOGIK SALOHİYATINI OSHIRISH METODİKASI	439-444
<i>Умирзокова Сурайё</i> ТАЛАБАЛАРИНИНГ КИНЕТИК ИНТЕЛЛЕКТИНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ ХОРИЖИЙ МАМЛАКАТЛАР ТАЖРИБАСИ	445-451
<i>Olimova Nigora</i> MUVAFFAQIYATLI O'RGANISHDA SINFINI BOSHQARISH KO'NIKALARINING AHAMIYATI	452-463
<i>Nabiyeva Firuza Odil qizi</i> “ELEKTROMAGNETIZM” BO'LIMINI O'QITISHDA AMALIY MASHG'ULOTLARNING AHAMIYATI	464-471
<i>Sobirova Oygul Alimovna</i> BO'LAJAK MUSIQA O'QITUVCHILARIDA METODIK KOMPETENTLIKNI RIVOJLANTIRISHNING MAVJUD HOLATINI TAHLILİY VAHOLASH	472-479
<i>Shermatov G'ulom Kaxxorovich</i> IMPROVING THE TECHNIQUE OF BADMINTON SPORTS TRAINING	480-486
<i>Shamirzayeva Zarifa Xudoyorovna</i> TALABALARDA KASBIY KO'NIKALARNI SHAKLLANISHIDA MIKROTA'LIM O'QITISH TEKNOLOGIYASINING SAMARALI JIHATLARI	487-492
<i>Ziyadullayeva Dilafruz Xudayberdiyevna</i> O'SMIRLARDA YETAKCHILIK XUSUSIYATLARINI RIVOJLANTIRISHDA KOMPETINSIYAVIY FAOLIYATNING PEDAGOGIK ASOSLARI	493-498
<i>Muydinov Firuzjon Farxodjonovich</i> TIBBIY TA'LIM TALABALARIDA MEDIAKOMPETENTLIKNI RIVOJLANTIRISH METODİKASI	499-505
<i>Egamberdiyeva Feruza Abdimannonovna</i> MULTIMEDIA TEKNOLOGIYALARIGA ASOSLANGAN DASTURIY TA'MINOTNI LOYİHALASH	506-510
<i>Худойбердиева Дурдона Баходир қизи</i> ЛИЧНОСТНО-ОРИЕНТИРОВАННАЯ ТЕХНОЛОГИЯ ОБУЧЕНИЯ В РАБОТЕ С ОДАРЕННЫМИ ДЕТЬМИ ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА	511-516
<i>Курбонов Дониёрбек Кахрамонович</i> ОБУЧЕНИЕ ПОЭЗИИ С ПРИМЕНЕНИЕМ СТРАТЕГИИ РАЗВИТИЯ КРИТИЧЕСКОГО МЫШЛЕНИЯ	517-524

Shamsiddinov G'iyos Xusniddin o'g'li, Jurayeva Feruza Baxtiyor qizi

IQTISODIYOT YO'NALISHI TALABALARIGA EKONOMETRIKA FANINI O'TISHNING

INTERAKTIV USULLARI 525-532

Эрназаров Алишер Эргашевич, Бекмурадов Зариф Хуррамович

ЎҚУВ МАШҒУЛОТЛАРИНИНГ МОДУЛЛИ ВА ЛОЙИҲАЛАШТИРИЛГАН ТУРЛАРИ ҲАМДА

АХБОРОТ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШ 533-539

Rasulov Salimbek Baxtiyor o'gli,
O'zbekiston Respublikasi Huquqni muhofaza
qilish akademiyasi magistratura tinglovchisi
Email: rasulovsalimbek@gmail.com

**YEVROPA KENGASHINING KORRUPSIYA UCHUN JINOIY JAVOBGARLIK BO'YICHA
KONVENSIYASI – KORRUPSIYAGA QARSHI KURASHNING ZAMONAVIY XALQARO
HUQUQIY ASOSLARIDAN BIRI SIFATIDA**

Annotatsiya: Konvensiyaning asosiy qoidalarini o'rganish korrupsiyaning oldini olish, huquqbuzarlarni jinoiy javobgarlikka tortish va xalqaro hamkorlikni kengaytirishga qaratilgan mustahkam asosni ko'rsatadi. Ushbu maqolada korrupsiyaga qarshi samarali kurashish uchun Yevropa Kengashining Korrupsiya uchun jinoiy javobgarlik bo'yicha konvensiyasi tomonidan belgilangan aniq vazifalar va huquqiy mexanizmlar haqida so'z boradi.

Kalit so'zlar: korrupsiya, aktiv va passiv poraxo'rlik, Yevropa Kengashining Korrupsiya uchun jinoiy javobgarlik bo'yicha konvensiyasi, yuridik shaxslar javobgarligi, xususiy sektorda korrupsiya, GRECO, ekstraditsiya.

Rasulov Salimbek Bakhtiyor ugli,
Master of the Law Enforcement
Academy of the Republic of Uzbekistan,

**CRIMINAL LAW CONVENTION ON CORRUPTION OF THE COUNCIL OF EUROPE IS ONE OF
THE MODERN INTERNATIONAL LEGAL BASIS OF FIGHTING CORRUPTION**

Abstract: A study of the main provisions of the Convention shows a solid framework aimed at preventing corruption, prosecuting offenders and expanding international cooperation. This article discusses specific tasks and legal mechanisms established by the Criminal Law Convention on Corruption of the Council of Europe to effectively combat corruption.

Key words: corruption, active and passive bribery, Criminal Law Convention on Corruption of the Council of Europe, corporate liability, corruption in the private sector, GRECO, extradition.

Расулов Салимбек Бахтиёр ўғли
Магистр Правоохранительная академия
Республики Узбекистан

**КОНВЕНЦИЯ СОВЕТА ЕВРОПЫ ОБ УГОЛОВНОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТИ ЗА
КОРРУПЦИЮ ЯВЛЯЕТСЯ ОДНОЙ ИЗ СОВРЕМЕННЫХ МЕЖДУНАРОДНО-ПРАВОВЫХ
ОСНОВ БОРЬБЫ С КОРРУПЦИЕЙ**

Аннотация: Исследование основных положений Конвенции показывает прочную основу, направленную на предотвращение коррупции, преследование правонарушителей и расширение международного сотрудничества. В данной статье рассматриваются конкретные задачи и правовые механизмы, установленные Конвенцией Совета Европы об уголовной ответственности за коррупцию для эффективной борьбы с коррупцией.

Ключевые слова: коррупция, активное и пассивное взяточничество, Конвенция Совета Европы об уголовной ответственности за коррупцию, ответственность юридических лиц, коррупция в частном секторе, ГРЕКО, экстрадиция.

DOI: <https://doi.org/10.47390/SPR1342V4I4Y2024N56>

Jamiyatimizda korrupsiya illati o'zining turli ko'rinishlari bilan taraqqiyotimizga g'ov bo'lmoqda. Bu yovuz baloning oldini olmasak, haqiqiy ishbilarmonlik va investitsiya muhitini yaratib bo'lmaydi, umuman, jamiyatning birorta tarmog'i rivojlanmaydi.

Sh. Mirziyoyev

Xalqaro doirada korrupsiyaga qarshi kurashish sohasida BMT bilan bir qatorda, Yevropa Kengashi va Yevropa Ittifoqi faoliyati doirasida qabul qilingan korrupsiyaga qarshi kurashish borasidagi hujjatlar o'rnini alohida ta'kidlash lozim.

YEI doirasida qabul qilingan hujjatlar Yevropa mintaqasida korrupsiyaga qarshi kurashish uchun mustahkam huquqiy asos bo'lib, o'tgan vaqt davomida YEIga a'zo davlatlar milliy qonunchiligini takomillashtirish, unga qarshi aniq samarali chora-tadbirlar ishlab chiqish va davlat boshqaruvida korrupsiya bilan bog'liq jinoyatlarning keskin kamayishiga zamin yaratgan.

Jumladan, Yevropa Kengashining korrupsiyaga qarshi siyosatini amalga oshirishda "Korrupsiya uchun jinoiy javobgarlik bo'yicha Konvensiyasi" alohida o'rin egallaydi.

"Korrupsiya uchun jinoiy javobgarlik bo'yicha Konvensiya" korrupsiya bilan bog'liq xatti-harakatlar uchun jinoiy javobgarlik sohasida muvofiqlashtirishga qaratilgan keng qamrovli hujjatlardan biri sanaladi.

Konvensiya Yevropa Kengashiga a'zo davlatlar va uni ishlab chiqishda qatnashgan a'zo bo'lmagan davlatlar uchun ochiq hisoblanadi.

Uning shartlari va qoidalari bajarilishi ustidan dastlab 17 ta davlat tomonidan tashkil etilgan, 1999-yil 1-mayda faoliyatini boshlagan "Korrupsiyaga qarshi davlatlar guruhi – GRECO" nazorat qiladi. Ushbu tashkilotga a'zo bo'lmagan har qanday davlat konvensiyani ratifikatsiya qilganidan so'ng, avtomatik ravishda GRECO a'ziligiga qabul qilinadi.

Albatta, Yevropa Kengashining ushbu konvensiyasi uning a'zolari-davlatlar tomonidan qo'yilgan maqsad – korrupsiya bilan bog'liq harakatlarni bartaraf etishga yordam beradi. 2007-yil fevral holatiga ko'ra, konvensiyani 48 ta davlat imzolagan va 37 ta davlatda kuchga kirgan [2; 4-b].

Mazkur konvensiyada korrupsiyaga oid jinoyatlardan olingan pullarni yuvish, mahalliy davlat mansabdor shaxslarining aktiv va passiv poraxo'rliqi bilan bir qatorda xorijiy ommaviy mansabdor shaxslarning poraxo'rliqi, ularga qarshi kurashish usullari, sodir etilgan jinoiy huquqbuzarliklarining og'irligini hisobga olgan holda qo'llaniladigan jazo choralari va sanksiyalar, ushbu sohada xalqaro hamkorlik hamda boshqalar masalalar aks ettirilgan.

Shuningdek, konvensiya korrupsiyaning o'ziga xos turlari sifatida qaraladigan korrupsion faoliyatning quyidagi shakllarini o'z ichiga oladi:

- milliy va xorijiy davlat mansabdor shaxslariga faol va passiv pora berish;
- milliy va xorijiy parlament a'zolari hamda xalqaro parlament assambleyalari a'zolariga faol va passiv pora berish;

- xususiy sektorda faol va passiv poraxoʻrlik;
- xalqaro tashkilotlar xodimlarining faol va passiv poraxoʻrligi;
- milliy, xorijiy va xalqaro sudyalarning hamda xalqaro sudlarning mansabdor shaxslarining faol va passiv poraxoʻrligi;
- mansab mavqeyidan shaxsiy manfaat yoʻlida faol va passiv foydalanish;
- korrupsiya bilan bogʻliq jinoyatlardan olingan daromadlarni legallashtirish;
- korrupsion jinoyatlari bilan bogʻliq hisobvaraqlar boʻyicha operatsiyalarga (schyot-fakturalar, buxgalteriya hujjatlari va boshqalar) oid jinoyatlar.

Konvensiyada “trading in influence”, yaʼni “mansab mavqeyidan shaxsiy manfaat uchun foydalanish” korrupsion harakatlarni oldini olishga doir norma mavjudligi ham uning zamonaviy xalqaro huquqdagi alohida oʻrnini koʻrsatadi.

Xalqaro konvensiyalar korrupsiyaning ushbu shaklini kriminallashtirishni talab qiladi, ammo koʻplab davlatlar korrupsiyaning ushbu shaklini oʻzlarining ichki qonunlariga binoan jinoiy huquqbuzarlik sifatida belgilashga ikkilanmoqdalar [4; 1-b].

Konvensiyaga koʻra har bir tomon oʻzining ichki qonunchiligiga binoan mahalliy davlat mansabor shaxsi, mahalliy va xorijiy davlat jamoat yigʻilishi aʼzolar hamda xalqaro tashkilot/parlament assambleyalari aʼzolarining qaror qabul qilishlariga notoʻgʻri taʼsir koʻrsatishi mumkin boʻlgan, har qanday ortiqcha vaʼda qilish, berish yoki taklif qilish holatlari sodir boʻlganda, afzallikning xususiyatlarini hisobga olgan holda, ular qasddan sodir etilgan holatlarda zarur boʻlgan Qonunchilik va boshqa choralari koʻrishi lozim.

Sodda qilib tushuntiradigan boʻlsak, biror kishi sodiqligi, puli yoki boshqa biron bir moddiy yoki nomoddiy ortiqcha ustunligi evaziga uchinchi tomon (shaxs, muassasa yoki hukumat) uchun qaror qabul qilish jarayonida oʻz taʼsirini oʻtkazib suiisteʼmol qilingan vaziyat.

Korrupsiya ijtimoiy hodisa sifatida har qanday jamiyatga xosdir va hozirda hech qaysi davlat oʻzini korrupsiyadan xoli deb ayta olmaydi. Biroq, dunyoning baʼzi davlatlari ushbu illatga qarshi shunday samarali tizim yaratganki, mazkur tizim xalqaro va boshqa davlatlar tomonidan eʼtirof etilib kelinmoqda.

Jumladan, GRECO aʼzosi sifatida aniq va tizimli qonunchilik bazasiga asoslangan Finlandiyada korrupsiyaning eng kam darajasi rivojlangan institutlar tomonidan taʼminlandi (fuqarolik jamiyati, jamiyatning axloqiy-psixologik munosabati korrupsiyani rad etish, mansabdor shaxslar tomonidan qaror qabul qilishning shaffofligi va boshqa omillar).

Jinoyat kodeksida Finlyandiya davlat mansabdor shaxslari tomonidan sodir etilgan korrupsion jinoyatlari uchun turli jazo choralarini nazarda tutadi: jarimadan tortib ikki yilgacha ozodlikdan mahrum qilishgacha. “Korrupsiya” atamasi Finlyandiya Jinoyat kodeksida uchramaydi, faqat mansabdor shaxslarning poraxoʻrligiga eʼtibor qaratilgan. Insonlarning ongi va xulq-atvoridagi tarixan shakllangan qoidalar ularning qonunlarga boʻysunishi, hukumatga nisbatan ishonchining saqlanib turishiga xizmat qiladi [2; 5-b].

Barcha xalqaro huquqiy hujjatlar kabi mazkur Konvensiyada ham xususiy sektordagi korrupsiya belgilariga alohida eʼtibor qaratilgan.

Konvensyaning 7 va 8-moddalari Konvensiyaga aʼzo davlatlar uchun iqtisodiyotning xususiy sektorida faol va passiv pora olishni taqiqlash boʻyicha majburiy talabni, 18-moddada esa korrupsiyaga oid jinoiy huquqbuzarliklar uchun yuridik shaxslarning javobgarligini belgilashni majburiy talab sifatida keltiradi [3; 3-b].

Bunda a'zo davlatlar yuridik shaxslarning faol poraxo'rligi, mansab mavqeyidan foydalanishi va jinoiy daromadlarni legallashtirishga oid jinoiy huquqbuzarliklar yuridik shaxslar tomonidan uning manfaati uchun sodir etilganda javobgarlikka tortish masalasi albatta hal qilinishi kerak.

Konvensiyaga qo'shilgandan so'ng uning asosiy talablaridan biri – shaxslar yoki yuridik shaxslarning korrupsiyaga qarshi kurashda ixtisoslikni ta'minlash uchun zarur choralarni, ya'ni alohida mustaqil ixtisoslashgan organni tashkil etishni nazarda tutadi. Bunda tashkilotlardagi xodimlarning o'z vazifalarini bajarishlari uchun yetarlicha tayyorgarlik va moliyaviy resurslarga ega bo'lishi lozim.

Har qanday davlat imzolash paytida yoki ratifikatsiya yorlig'ini saqlash uchun topshirish, qabul qilish, tasdiqlash va qo'shilish vaqtida ushbu Konvensiya amal qiladigan hudud va hududlarni ko'rsatishi lozim. Keyinchalik istalgan sanada ular Yevropa kengashi Bosh kotibiga yo'llagan bayonot orqali ushbu Konvensiyaning qo'llanilishi boshqa hudud doirasida ham kengaytirilishi mumkin.

Shuni ta'kidlash lozimki, Konvensiya ogovorkalar bo'yicha ham alohida tartib qoidalarni belgilaydi. Har qanday Davlat imzolash paytida yoki ratifikatsiya yorlig'ini, qabul qilish, ma'qullash yoki qo'shilish hujjatlarini saqlash uchun topshirayotganda, 5-moddada ko'rsatilgan passiv poraxo'rlik jinoyatlari yoki 4, 6-8, 10 va 12 moddalarda ko'rsatilgan xatti-harakatlarni uning ichki qonunchiligiga muvofiq qisman yoki to'liq jinoiy huquqbuzarlik sifatida belgilanmaslik huquqini o'zida saqlab qoladi. Shuningdek, har qanday davlat imzolash paytida yoki ratifikatsiya yorlig'ini saqlash uchun topshirayotganda, qabul qilish, ma'qullash yoki qo'shilish vaqtida 17-moddaning 2-qismi nazarda tutilgan orovorkadan (shart) foydalanishi mumkinligini e'lon qiladi. Har qanday davlat imzolash paytida yoki ratifikatsiya yorlig'ini saqlash uchun topshirayotganda, qabul qilish, ma'qullash yoki qo'shilish vaqtida agar so'rov so'ralayotgan tomon sodir etgan jinoyati siyosiy jinoyat deb hisoblansa, 26-modda 1-qismiga ko'zda tutilgan o'zaro huquqiy yordamni rad etishi mumkinligini e'lon qiladi [1; 37-m].

Konvensiya ko'rsatilgan aniq vazifa va maqsalarga erishish uchun avvalo, xalqaro hamkorlikni va o'zaro huquqiy yordamni samarali yo'lga qo'yishni ta'kidlaydi.

Jumladan, tomonlar jinoiy huquqbuzarliklar jarayonlari va tergov harakatlari olib borish uchun milliy qonunchilikka muvofiq, yagona tartibga solish yoki o'zaro qonunchilik asosida kelishiluvlar yoki jinoiy ishlar bo'yicha xalqaro hamkorlik to'g'risidagi aniq xalqaro hujjatlar yoki kelishuvlarga muvofiq bir-birlari bilan hamkorlik olib borishadi. Agar Tomonlar o'rtasida xalqaro hujjat yoki kelishuv mavjud bo'lmasa, ushbu Konvensiya 26-31-moddalari qo'llanilishi belgilangan [1; 25-m].

Bizning fikrimizcha, a'zo davlatlar jinoiy huquqbuzarliklarni tergov qilishda jinoiy javobgarlikka tortish vakolatiga ega bo'lgan organlarning so'rovlarini zudlik bilan ko'rib chiqish orqali bir-birlariga zarur darajada yordam ko'rsatishlari lozim.

Agar so'ralayotgan Tomon so'rovni bajarish uning asosiy manfaatlariga, milliy suverenitetiga, milliy xavfsizligiga yoki jamoat tartibiga putur yetkazadi, deb hisoblansa, o'zaro huquqiy yordam ko'rsatish rad etilishi ham mumkin.

Konvensiyada ekstraditsiya (bir [davlatdan](#) boshqa bir ([xorijiy](#)) davlatga o'z fuqarosini yoki chet el fuqarosini ushlab berish) masalasi ham tartibga solingan. Unga ko'ra, konvensiyaga muvofiq deb topilgan jinoiy huquqbuzarliklar Tomonlar o'rtasida mavjud bo'lgan tutib berish to'g'risidagi har qanday shartnomaga ekstraditsiya qilish mumkin bo'lgan jinoyatlar sifatida

kiritilgan deb hisoblanadi. Tomonlar bunday huquqbuzarliklarni ular o'rtasida tuzilgan har qanday ekstraditsiya shartnomasidagi ekstraditsiya qilish mumkin bo'lgan jinoyatlar qatoriga kiritish majburiyatini oladilar.

Agar ekstraditsiyani shartnoma mavjudligi bilan bog'lagan Tomon o'zi bilan ekstraditsiya shartnomasi bo'lmagan boshqa Tomondan tutib berish to'g'risidagi so'rovni olsa, u ushbu Konvensiyani mazkur Konvensiyaga muvofiq belgilangan har qanday jinoiy huquqbuzarlik uchun ekstraditsiya qilishning huquqiy asosi sifatida ko'rib chiqishi mumkin.

O'ziga xos jihati shundan iboratki, jinoiy huquqbuzarlik uchun ekstraditsiya qilish faqat qidirilayotgan shaxsning fuqaroligiga yoki so'ralayotgan Tomonning huquqbuzarlik bo'yicha yurisdiksiyasiga muvofiq rad etilsa, agar so'ralayotgan Tomon bilan boshqacha kelishuvga erishilmagan bo'lsa, ishni jinoiy javobgarlikka tortish maqsadida o'zining vakolatli organlariga taqdim etadi va yakuniy natija haqida so'ragan Tomonga belgilangan tartibda xabar beradi.

Bundan tashqari tomon o'zining tergov yoki sud jarayoniga daxl yetkazmagan holda boshqa tomonni, ushbu Konvensiyaga muvofiq deb topilgan jinoiy huquqbuzarliklar bo'yicha ish yuritish yoki ma'lumotlar qabul qiluvchi Tomonga tergovni boshlash yoki o'tkazishda yordam berishi mumkin deb hisoblaganda, spontan ma'lumot, ya'ni faktlar bo'yicha ma'lumotlarni yuborishi va oldindan so'rovsiz murojaat qilishi mumkin [1, 27-m].

Xulosa qilib shuni aytish mumkinki, korrupsiya bilan bog'liq jinoyatlarning shakli o'zgarib borayotganligini inobatga olsak, ushbu illatning oldini olishda samarali profilaktika choralari ko'rish, unga qarshi keng ko'lamlı xalqaro hamkorlikni yo'lga qo'yish va xorijiy mamlakatlarning ilg'or tajribasini o'rganish, unga tanqidiy yondashgan holda milliy qonunchilikni takomillashtirib borishini taqozo qiladi. Yevropa Kengashining mazkur konvensiyasi korrupsiyaga qarshi kurashish borasida qabul qilingan asosiy hujjatlardan bo'lib, unga qo'shilish korrupsiya va u bilan bog'liq bo'lgan jinoyatlarga qarshi kurashish hamda uning oldini olishga qaratilgan mustahkam huquqiy bazaning yaratilishiga va xalqaro doirada tizimli amaliyot shakllanishiga imkon berdi.

Adabiyotlar/Literatura/ References:

1. Criminal Law Convention on Corruption. Strasbourg, 27.I.1999
2. Аrtикль: Проблемы соответствия международных стандартов уголовной ответственности за преступления коррупционной направленности и национального законодательства. Безрукова Светлана Анатольевна Уральский государственный юридический университет.
3. Роль ГРЕКО и ОЭСР в установлении наилучшей правовой практики по предупреждению коррупции в частном секторе экономики: Драго Кос (Drago Kos) председатель Группы государств по борьбе с коррупцией (ГРЕКО), эксперт Совета Европы с 2002 по 2011 гг.
4. TRADING IN INFLUENCE: CORRUPTION REVISITED How a better understanding of the systemic character of trading in influence can help the Council of Europe and its Member States choosing the right instruments to tackle this form of corruption. Willeke Slingerland Saxion University, School for Governance and Law, Enschede, the Netherlands.

SCIENCEPROBLEMS.UZ

ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

№ 4 (4) – 2024

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари электрон журнали 2020 йил 6 август куни 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатига олинган.

Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” масъулияти чекланган жамияти

Таҳририят манзили:

100070. Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-уй. Электрон манзил:

scienceproblems.uz@gmail.com

Боғланиш учун телефонлар:

(99) 602-09-84 (telegram).